

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Guilielmi Adolphi Scribonii, Ex Aristotele Et Aliis
summis philosophis repetita**

Scribonius, Wilhelm Adolf

Hanoviae, 1593

VD16 S 5114

Cap. II. De Intellectu.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56572)

CAP. I.

De virtutibus intellectivis.

Quenam sunt virtutes intellectiva?

Quæ à naturali & ingenita mentis intelligentia procedunt, & interiore quadam intrinsecus maximè exercentur.

Ergone alie harum virtutum ratio est quam moralium?

Est sanè. Hæ siquidem intellectivæ in iis potissimum elucent, qui nativo ingenii acuminè, & singulari industria pollent. Morales vero ab iis etiã comparari & exerceri possunt, qui non admodum sunt industrii.

Quotuplices sunt virtutes intellectiva?

Duplices: Aut enim versantur in rerum honesta inquisitione: Aut in negotiis omnibus honeste expediendis.

Illius generis sunt intellectus, scientia & ars. Hujus vero sapientia & prudentia.

CAP. II.

De Intellectu.

Quid igitur est intellectus?

Est habitus principiorum ex quibus argumenta rerum & conclusiones ducuntur.

Qualia sunt ista principia?

Sunt κριτηρια, hoc est, naturales notitiæ seu normæ certitudinis & demõstrationis rerum omnium, λόγος & πείρα, seu ἰσότης & ἐμπειρία, id est, Ratio & Experientia. His enim duobus prin-

principiis res omnes tum universales tum particulares demonstrantur & explicantur.

Quare verò si ratio iudicat res tum universales tum particulares, experientia præter rationem requiritur?

Quamvis intellectus, sive ratio sit universalium & particulariū rerum demōstratio communis: quia tamen in plurimis sepe rationi experientia cōtraria deprehenditur: idcirco duo hæc principia sigillatim sumenda fuerunt.

Hæcne igitur duo tantū principia sufficiunt?

A Stoicis numerantur αἰσθησις, προληψις & νόσις, id est, sensibilis rerum perceptio: anticipatio seu anticipata animi notio, & intellectus consequentiæ. Atqui αἰσθησις ista seu sensibilibus rerum cognitio ad experientiam pertinet. Anticipatæ notiones itemque νόσις seu iudicium aut intellectus consequentiæ ratio rectè subjici possunt.

CAP. III.

De Scientia.

Quid est Scientia?

Est habitus demonstrativus perspiciens cōclusiones necessarias per suas causas.

Quomodo plenius hoc interpretaris?

Est virtus intelligentiæ qua cognoscimus rerum causas maximè primas & immediatas, quæ nulla demonstratione refutari possint.